

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/227/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200568
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200568.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. K., nar. XY, štátny občan Poľskej republiky, trvale bytom V., zastúpený: V4 Legal, s.r.o. so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 25246-2/2014-BA zo dňa 14. mája 2014, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 1. októbra 2015, č. k. 14S/128/2014-66, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 1. októbra 2015, č. k. 14S/128/2014-66, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 1. októbra 2015, č. k. 14S/128/2014-66, podľa § 250j ods. 2 písm. a), c), d) O.s.p. zrušil rozhodnutie žalovanej č. 25246-2/2014-BA zo dňa 14. mája 2014 a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu trov konania žalobcu.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodnutie č. 47910-1/2013-CA zo dňa 30.10.2013, podľa ktorého T. K., nar. XY, zamestnancovi zamestnávateľa WEBUNG, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, Čadca, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.10.2013 podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 25246-2/2014-BA zo dňa 14. mája 2014 odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu pobočky zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že žalovaná svoje rozhodnutie odôvodnila iba tým, že výsledkami kontroly vykonanej pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebolo preukázané, že by žalobca na území Slovenskej republiky reálne vykonával činnosť ako zamestnanec. Do odôvodnenia rozhodnutia boli prevzaté závery z vykonanej kontroly, paušálne zahŕňajúce všetkých zamestnancov kontrolovaného zamestnávateľa. Nakoľko sa však rozhodnutie týka konkrétnych práv žalobcu ako individualizovanej osoby, musí tomu zodpovedať aj dostatočne určité odôvodnenie. Bola teda posúdená ako dôvodná námietka žalobcu, že došlo k pochybeniu v tom, že pri posudzovaní výkonu

činnosti občanov Poľskej republiky ako zamestnancov na území Slovenskej republiky nebola dostatočne odôvodnená nemožnosť vyhovieť žalobnej požiadavke, aby tvrdená činnosť žalobcu bola posudzovaná podľa právnych predpisov Slovenskej republiky.

Prvostupňový súd ďalej dôvodil, že za dohodu o určení právnych predpisov uplatniteľných na žalobcu podľa čl. 16 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 nemožno považovať list z 09.01.2014, z ktorého totiž nevyplyva, na ktoré subjekty (zamestnancov a zamestnávateľov) sa vzťahuje. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že pobočka Čadca vykonala dňa 26. februára 2013 kontrolu v sídle zamestnávateľa na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov, kde zistila, že na adrese miesta podnikania Palárikova 76, Čadca spoločnosť nemá samostatné kancelárie a sídli tam viaceré spoločnosti, ktoré zamestnávajú poľských občanov na roznášanie letákov, ako napr. REPRUF, s.r.o., GAMEL, s.r.o., UNIPROWEB, s.r.o., LONEVYL, s.r.o., INFRA LTD, s.r.o. a iné. Konateľ firmy WEBUNG, s.r.o. p. Z. sa pri stretnutí s pracovníkmi pobočky vyjadril, že všetci zamestnanci spoločnosti roznášajú letáky na požiadanie poľských firiem po rôznych mestách Slovenskej republiky, pričom prácu im zadáva telefonicky, e-mailom, alebo poštou. Doklady preukazujúce reálny výkon práce zamestnanca na určenom mieste v určený deň, napr. vyúčtovanie cestovných nákladov alebo cestovné príkazy, predložené neboli. Žalovaná poukázala aj na článok 3 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, podľa ktorého od osôb na ktoré sa uplatňuje nariadenie č. 883/2004 sa vyžaduje, aby dotknutým inštitúciám postúpili informácie, dokumenty alebo podporné doklady, ktoré sú potrebné na posúdenie ich situácie alebo situácie ich rodín, na určenie alebo zachovanie práv a povinností a na určenie uplatniteľných právnych predpisov a ich povinností, ktoré z nich vyplývajú. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobkyni a zamestnávateľovi a túto povinnosť si riadne nespĺnili. Žalovaná tiež poukazuje na skutočnosť, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Váršava a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. V súlade s čl. 76 ods. 4 základného nariadenia Sociálna poisťovňa vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobcu, ako aj ostatným zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú osoby s nízkym vymeriavacím základom a bydliskom v Poľskej republike, informovala poľskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava, listom č. 36968-2/2013-BA zo dňa 25. júla 2013, že v prípade zamestnávateľov o. i. WEBUNG, s.r.o., ide o firmy, ktorých zamestnanci reálne nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava listom č. 992900/502/32/2013 zo dňa 10. októbra 2013 tieto skutočnosti akceptovala. Žalovaná má za to, že hoci v liste nie je uvedené, že určenie poľského zákonodarstva platí aj pre žalobcu, uvedené sa vzťahuje na každého zamestnanca zamestnávateľa WEBUNG, s.r.o., pretože z listu vyplýva, že zamestnanci u zamestnávateľa WEBUNG, s.r.o. nepodliehajú slovenskej legislatíve. Žalovaná namietla aj výšku trov konania, ktoré bola zaviazaná uhradiť žalobkyni napadnutým rozsudkom z dôvodu, že výška trov je príliš vysoká a neadekvátne k danému konaniu. Vzhľadom na uvedené dôvody žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/128/2014-66 zo dňa 1. októbra 2015 zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobca mal za to, že odvolanie žalovanej je nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Prvostupňovým rozhodnutím č. 47910-1/2013-CA zo dňa 30.10.2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca rozhodla, že pánovi T. K., nar. XY, nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa WEBUNG, s.r.o., so sídlom Palárikova 76, Čadca, IČO: 47 237 201, od 01.10.2013 podľa slovenskej legislatívy. Žalovaná rozhodnutím č. 25246-2/2014-BA zo dňa 14. mája 2014 toto rozhodnutie potvrdila.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Spoločnosť WEBUNG, s.r.o. bola ako zamestnávateľ žalobcu účastníkom správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušenie napadnutého rozhodnutia sa bude dotýkať aj jej práv a povinností, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či jej zamestnancovi T. K. vzniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy. Od vzniku povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia by teda mohli byť dotknuté aj práva zamestnávateľskej spoločnosti.

Pokiaľ krajský súd nepribral do konania WEBUNG, s.r.o., postupoval v rozpore s § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania aj zamestnávateľa žalobcu WEBUNG, s.r.o., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.